

ТЕКСТИЛ ОБЛЕКЛО

TEXTILE AND GARMENT MAGAZINE

HTC

по текстил,
облекло

и кожи

www.tok.fnts.bg

3

2026

година
LXXVIII

от 1949 г.

Open access: CC BY-NC

ISSN 1310-912X (Print)

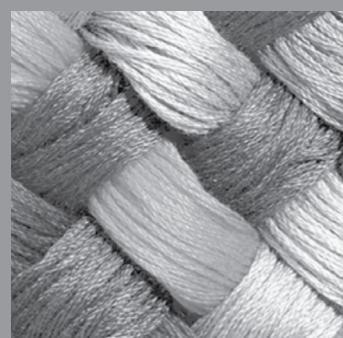
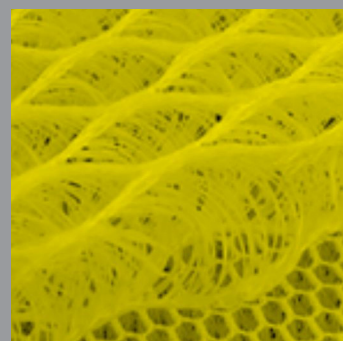
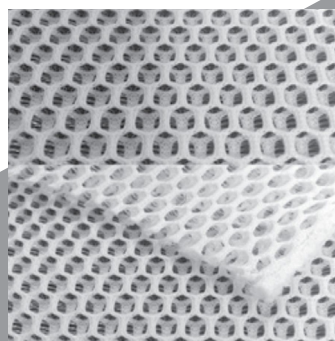
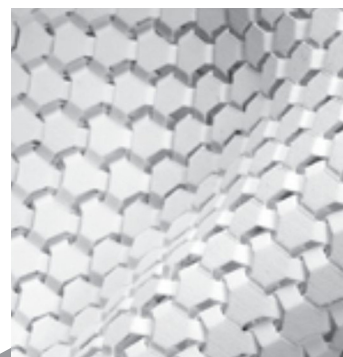
ISSN 2603-302X (Online)

COBISS.BG-ID – 74291208

<https://randii.nacid.bg/register/search/1987>

www.bgtextilepublisher.org

<https://doi.org/10.53230/tgm.1310-912X>

by EDOARDO MIROGLIO

PIRIN-TEX

PICANOL

ТЕКСТИЛ ОБЛЕКЛО

НТС по текстил,
облекло и кожи

www.tok.fnts.bg

БРОЙ 3/2026
Open access: CC BY-NC

СЪДЪРЖАНИЕ

УДК

- 33 ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА НА СДРУЖЕНИЕ НТС ПО ТОК ЗА ПЕРИОДА
ОТ АПРИЛ 2021 ДО МАРТ 2026 ГОДИНА
Ивелин Рахнев..... 75
<https://doi.org/10.53230/tgm.1310-912x.2026.0003.01>

НАУЧНА ОБЛАСТ. Статиите отразяват разработки и решения от текстилната наука и практика.
Те се отнасят към някоя от областите според УДК:

- 33, Икономика. Икономически науки.
- 377, Специално образование. Професионално образование. Професионални училища.
- 378, Висше образование / Висши учебни заведения
- 677, Текстилна промишленост. Технология на текстилните материали.
- 678, Промисленост на високомолекулярните вещества. Каучукова промишленост.
Пластмасова промишленост.
- 687, Шивашка промишленост.
- 745/749, Приложно изкуство. Художествени занаяти. Интериор. Дизайн.
- 658.512.23, Художествено конструиране (промишлен дизайн).

Адрес на редакцията:

1000 София, ул. "Г. С. Раковски" 108, стая 407, тел. 02 980 30 45

e-mail: textilejournal.editor@fnts.bg

www.bgtextilepublisher.org

Банкова сметка:

НТС ПО ТЕКСТИЛ, ОБЛЕКЛО И КОЖИ

ИН по ДДС: BG 121111930

Сметка IBAN: BG43 UNCR 9660 1010 6722 00

ISSN 1310-912X (Print)

ISSN 2603-302X (Online)

COBISS.BG-ID – 74291208

<https://randii.nacid.bg/register/search/1987>

ADOBE InDesign 65244684

<https://doi.org/10.53230/tgm.1310-912X.2026.0003>

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

доц. д-р инж. Ивелин Рахнев, главен редактор доц. д-р инж. Мария Спасова, ИП-БАН, технически редактор

проф. д-р Снежина Андонова
проф. д-р Десислава Грабчева
проф. д-р Радостина Ангелова
проф. д-р Златина Казлачева
доц. д-р Радка Атанасова
доц. д-р Дарина Желева
доц. д-р Ива Добрева-Драгостинова

доц. д-р Стела Балтова
доц. д-р Татяна Христова-Поповска
доц. д-р Борислав Стоянов
доц. д-р Капка Манасиева
гл. ас. д-р Незабравка Попова-Недялкова
гл. ас. д-р Николай Божилов
д-р инж. Росица Николова Крюгер

ЧУЖДЕСТРАНЕН НАУЧЕН КОМИТЕТ

проф. д-р Жан-Ив Дреан – УЮЕ, Мюлуз, Франция
доц. д-р ЧУ Дио Хуонг – ХУНТ, Ханой, Виетнам
проф. д-р Йордан Кьосев – ТУ – Дрезден, Германия
проф. д-р Горан Дембоски – Университет Св. св. Кирил и Методий, Скопие, Македония
проф. д-р Сабер Бен Абдесалем – Национално инженерно училище в Монастир, Тунис
проф. д-р Хале Каракаш – ТУ - Истанбул, Турция
проф. д-р Драган Джорджевич - Университет на Ниш, Сърбия

ИНФОРМАЦИЯ ЗА АВТОРИТЕ

ПРАВИЛА ЗА ДЕПОЗИРАНЕ И ПУБЛИКУВАНЕ НА СТАТИИ

Подаването на докладите трябва да се адресира до редакцията на имейл: textilejournal.editor@fnts.bg
Докладите трябва да са написани на български език от български автори и на английски (работен език за чуждестранните автори).

Споразумение за прехвърляне на авторски права трябва да бъде подписано и върнато на нашата редакция по поща, факс или имейл, колкото е възможно по-скоро, след предварителното приемане на доклада. С подписването на това споразумение авторите гарантират, че целият труд е оригинален и не е бил публикуван, изпращан е само в списанието и че целият текст, данни, фигури и таблици, включени в труда са оригинални и непубликувани преди това или подавани другаде в каквато и да е форма. Процесът на рецензиране започва след получаване на този документ. В случай, че докладът вече е представян, той може да бъде публикуван в нашето списание, само ако не е бил публикуван в общодостъпни материали от конференцията; при такава ситуация трябва да се направи съответното изявление, което се поставя в редакционните бележки в края на статията.

Общи стил и оформление

Обемът на доклада не трябва да надвишава 12 стандартни страници (A4) в една колона (страница от 3600 знака), вкл. таблици и фигури. Форматът е MS Office Word (normal layout). Рецензентите си запазват правото да съкратят статията, ако е необходимо, както и да променят заглавията.

Заглавието на доклада не трябва да надвишава 120 знака.

Пълните имена на авторите, както и пълните наименования на институциите, в които работят - факултети, катедри, университети, институти, компании, град и държава трябва да са ясно посочени. Авторът за кореспонденция и неговият имейл трябва да бъдат също така указани.

Резюмето на доклада е задължително и не трябва да надвишава 250 думи.

Ключовите думи трябва да са в рамките на 4 до 6.

Формулите се номерират в последователен ред (с арабски цифри) и трябва да са споменавани в текста.

Фигурите се вграждат директно в текста в **формат JPG с минимум 300 dpi**. Фигурите трябва да са номерирани, със заглавие и обяснителен текст.

Таблиците също се вграждат в текста, номерират се последователно и се озаглавяват над самата таблица.

Повтарянето на информация трябва да се избягва.

Препратки: всички препратки в текста трябва да се цитират с числова последователност по ред на появяване в текста (изписвани чрез арабски цифри в латински скоби, напр. [1]) и изписани цифри в квадратни скоби според системата Ванкувър.

Повтарянето на информация трябва да се избягва.

Препратки: всички препратки в текста трябва да се цитират с числова последователност по ред на появяване в текста (изписвани чрез арабски цифри в латински скоби, напр. [1]) и изписани цифри в квадратни скоби според системата Ванкувър.

ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА НА СДРУЖЕНИЕ НТС ПО ТОК ЗА ПЕРИОДА ОТ АПРИЛ 2021 ДО МАРТ 2026 ГОДИНА

Ивелин Рахнев

Научно – технически съюз по текстил, облекло и кожи,
ул. Г. С. Раковски 108/406, 1000 София

REVIEW OF THE ACTIVITY OF SEUTGL ASSOCIATION FOR THE PERIOD FROM APRIL 2021 TO MARCH 2026

Ivelin Rahnev

Scientific Engineering Union of Textiles, Garment and Leathers,
G. S. Rakovski str. 108/406, 1000 Sofia
tok.chair@fnts.bg

Abstract:

The 2026 General Assembly of the Scientific Engineering Union of Textiles, Garment, and Leathers (SEUTGL) takes place amidst a dynamic environment characterized by international activity and military conflicts of varying scope and intensity.

At the start of the term in 2021, COVID-19 pandemic restrictions were subsiding; subsequently, no societal factors arose to disrupt the Association's organizational activities or necessitate the postponement or cancellation of the General Assembly.

The Law on Non-Profit Legal Entities and our Statutes provide for the holding of a General Meeting—comprising both a reporting and an election session—to conclude the term of office. The General Meeting is scheduled for March 26, 2026, and has been announced in Issue No. 10/January 27, 2026, of the State Gazette; this meeting is intended to mark the commencement of the next management term.

The aforementioned regulatory framework requires that the meeting be held in person at the Association's registered address—specifically, the National House of Science and Technology at 108 G. S. Rakovski Street, Sofia.

Over the past five years, the Association has regularly held its annual General Assemblies. Together with the quarterly meetings of the Management Board, these organizational forums provided opportunities to discuss activities and set strategic directions.

A tradition has been established of holding the Association's General Assemblies in early spring. The factors that determined the annual convening of general meetings—held every spring from 2021 through 2025—are as follows:

Foremost among them is the general state of the association, whose history and predecessor entities trace back to 1923–1924, when groups of textile technicians from various textile enterprises across the country united with the aim of exchanging and enhancing professional knowledge and skills.

In the first half of the 20th century, Bulgaria's economy was predominantly agrarian. The textile sector constituted the primary organized manufacturing industry. This sector established a link between local fibrous raw materials, a local workforce, and the export of textile products. The core of textile production consisted of the workers and technicians who, at the time, formed Bulgaria's technical elite. The complexity of textile machinery, combined with a recognized need for organization and discipline within spinning and weaving workshops, focused the associations' collective mindset on professional development and the selfless exchange of knowledge and skills. For over a century, there is no record of these textile associations engaging in trade union or political activities.

More than a century later, the situation is radically different—both regarding external factors and the association's membership.

Asian countries have become not only the largest producers of textile goods but also the most active markets, characterized by growing domestic consumption and increasingly high standards. According to data from the National Statistical Institute (NSI) for 2025, out of a total of 3.6 million employed persons, approximately 640,000 are working in material production—that is... 18% [1]. Sectoral statistics from Euratex indicate that within the European division of labour—comprising 1.3 million employees across the EU—Bulgaria accounts for 6% of those employed in textile and garment manufacturing; this equates to approximately 80,000 workers, specialists, and managers [2].

Through consistent efforts over the six decades since the association was last organized in 1966, its active core has come to consist of qualified academics (holding doctoral degrees) representing the country's dozen or so university departments specializing in textile technology and chemistry, garment manufacturing, and design. Regardless of the external environment and changing circumstances, the association has maintained the leading role of its qualified members in the public dissemination of knowledge and skills regarding textile technology.

Given these circumstances, the SEUTGL faces a fundamental question today: how and to what extent can the association preserve its traditions and maintain its position in society as a hub connecting education, industry, and science within the textile, clothing, and leather manufacturing sectors?

A second key aspect concerns the role of the Management Board in the association's activities and that of the editorial board of the "Textile and Garment Magazine" publishing house. At the General Assembly held on March 24, 2016, the composition of the Management Board was almost entirely renewed. To ensure continuity, the memberships of the association's collective bodies—the Management Board, the Control Commission, and the editorial board—have been regularly updated, both at annual general assemblies and at the current General Assembly in 2026. Currently, two members of the nine-person Management Board are serving their first term in office.

The effective fulfilment of the association's inherent duties and responsibilities, combined with current staffing levels, provides the basis for presenting, reviewing, and—if necessary—adjusting the Management Board's work before the General Assembly. The key decision to be made concerns how to resource the activities of the SEUTGL: whether to rely primarily on employment contracts or to distribute tasks as widely as possible among the members of the Management Board and the journal's editorial board.

Thirdly, there is the planning of the activities of the Scientific Engineering Union for Textiles, Garment, and Leather. Both the selection of relevant and beneficial activities and the organization of their implementation require broad discussion and the maximum participation of the association's members.

This concept formed the core idea behind the regular—though non-mandatory—general meetings of SEUTGL held during the 2021–2026 term.

This report outlines the activities of the Scientific and Technical Union for Textiles, Clothing, and Leather association from 2021 to 2026. Its aim is to present the association's current status, as well as the tasks it has completed and those lying ahead, in a clear and comprehensive manner accessible to the textile community.

Увод:

Общото събрание на сдружението Научно-технически съюз по текстил, облекло и кожи през 2026 година се провежда в динамичната обстановка на международна активност и военни конфликти с различен обхват и интензитет.

В началото на мандата, през 2021 година отшумяваха ограниченията от пандемията на COVID-19, а впоследствие не се проявяваха обществени причини за нарушаване на организационния живот на сдружението, нито за отлагане или отмяна на общото събрание.

Законът за юридическите лица с нестопанска цел и нашият устав предвиждат провеждане на общо отчетно-изборно събрание за приключване на мандата. Общото събрание е насрочено на 26.03.2026 г. и е обявено в брой №10/27.01.2026 г. на ДВ, с което да започне следващият управленски мандат.

Горепосочената нормативна уредба определя като задължително присъственото провеждане на събранията в неговото седалище по съдебна регистрация, т.е. в Националния Дом на науката и Техниката, ул. Г. С. Раковски 108, София.

През изминалите пет години сдружението редовно провеждаше своите годишни общи събрания. Заедно с четирите заседания на управителния съвет на всяко тримесечие, организационните форуми даваха възможност за обсъждане на дейността и насочване на задачите.

Установи се традиция общите събрания на сдружението да се провеждат в началото на пролетта. Факторите, които определяха ежегодното свикване на междумандатните общи събрания всяка пролет от 2021 година до миналата 2025 включително, са следните:

На първо място е общото състояние на сдружението, чиято история и предишни образувания водят към далечните 1923-24 години, когато групи текстилни техники от различни

текстилни предприятия в страната се обединяват с цел – обмен и повишаване на професионални знания и умения.

В първата половина на XX-ти век стопанството на България е преобладаващо аграрно. Основната организирана преработваща промишленост е текстилната. В този отрасъл се установява връзката между местни влакнести суровини, местна работна ръка и външна продажба на текстилни изделия. Ядрото на текстилното производство са работниците и техниците, които тогава съставляват техническия елит на България. Сложността на текстилната техника, осъзнатата нужда от организация и дисциплина в предачните и тъкачните цехове е съсредоточила общностните нагласи на сдруженията към квалификационно усъвършенстване и безкористен обмен на знания и умения. За повече от век няма сведения за включването на текстилните дружества в синдикална или политическа дейност.

Повече от век по-късно обстановката е коренно различна, както по отношение на външните фактори, така и спрямо членския състав на сдружението.

Азиатските страни са не само най-големия производител на текстилни изделия, но и най-активния пазар с нарастващо вътрешно потребление и повишени изисквания. Според НСИ за 2025 година от общо 3,6 млн. заети, около 640 хиляди са в материалното производство, т.е. 18% [1]. Секторните статистики на Еуратекс показват, че в европейското разпределение на труда от 1,3 млн. заети в ЕС, в България заетите в текстилното и шевното производство са 6%, т.е. около 80 хиляди работници, специалисти и ръководители [2].

С последователни стъпки, за последните 60 години от последното организиране на сдружението през 1966 година, активното ядро на членския състав вече се състои от

хабилитирани доктори, представители на действащите в страната десетина университетски звена по текстилна технология и химия, шевно производство и дизайн. Независимо от околната среда и променлива обстановка, сдружението съхранява водещия характер на квалифицираните членове за общополезно разпространение на знания и умения по текстилна техника.

При тези обстоятелства и днес пред НТС по ТОК стои основният въпрос: как и доколко сдружението ще успее да съхрани традициите и да запази своето място в обществото като средище между образование, промишленост и наука в производството на текстил, облекло и кожи.

На второ място е ролята на управителния съвет в дейността на сдружението и на редакционната колегия на издателството „Текстил и облекло“. На общото събрание на 24.03.2016 г. почти изцяло беше обновен съставът на управителния съвет. За осигуряване на приемственост, съставите на колективните органи на сдружението – управителен съвет, контролна комисия и редакционна колегия бяха непрестанно актуализирани както на ежегодните общи събрания, така и на сегашното общо събрание през 2026 година. Към настоящия момент в деветчленния състав на управителния съвет своя първи управленски мандат карат двама души.

Функционалното покриване на присъщите задължения и отговорности в дейностите на сдружението, заедно с актуалното кадрово осигуряване са предпоставка за представяне, разглеждане и евентуално поправяне на работата на УС пред общото събрание. Основната дилема за решаване е в избора, дали дейностите в НТС по ТОК ще бъдат обезпечени чрез съсредоточаване в трудови договори, или чрез максимално разпределение на задачите по членовете на УС и редакционната колегия на списанието.

На трето място е планирането на дейността

на НТС по ТОК. Както подборът на присъщите и полезни дейности, така и организацията по тяхното осъществяване налагат широко обсъждане и максимално участие на членовете на сдружението.

В гореизложеното се състоеше основната идея на регулярните, но не задължителни общи събрания на НТС по ТОК през изтеклия мандат от 2021 до 2026 година.

Предмет на настоящото описание е дейността на сдружение Научно-технически съюз по текстил, облекло и кожи от 2021 до 2026 година. Целта е представяне на състоянието, изпълнените и предстоящите задачи пред сдружението в ясно и изчерпателно съдържание, достъпно пред текстилната общност.

Научно-техническа дейност

Организацията и формите на научно-техническата дейност на сдружението съответстват на общата научно-техническа програма на Федерацията на научно-техническите съюзи в България.

Описание на конференцията като основен форум. Обща таблица на конференциите. Традиционно, всички конференции на сдружението се провеждат под надслова: „Традиции и иновации в текстила и облеклото“

Наименование	Дати	Място	Водеща организация	подкрепа
XXIIIbgNTC2021	28-30.10.2021	НДНТ – София	НТС по ТОК	ФНТС
XXIVbgNTC2022	17-19.11.2022	УЦ Бачиново	ЮЗУ „Неофит Рилски“	ФНТС
XXVbgNTC2023	26-28.10.2023	УЦ Бачиново	ЮЗУ „Неофит Рилски“	ФНИ
XXVIbgNTC2024	17-19.10.2024	Копривщица	ИО „проф. Цветан Лазаров“	ФНИ
XXVIIbgNTC2025	16-18.10.2025	УЦ Бачиново	ЮЗУ „Неофит Рилски“	ФНИ

Таблица с научните комитети:

Научните комитети на конференциите се състоят от 3 групи университетски преподаватели: авторитетни университетски преподаватели като поканени лектори, чуждестранни университетски преподаватели от реномирани университети в Европа, Северна Африка и Далечния Изток и действащи университетски преподаватели от страната, които рецензират представените доклади и разширени резюмета.

Съставянето на научните комитети следваше принципите на представителност и на приемственост. Като поканени лектори, или като рецензенти в научната програма, хабилитираните

преподаватели представляват всички университетски звена, които обучават в областта на текстила, облеклото и дизайна. В зависимост от формалната принадлежност към академичния състав университетските преподаватели преминават от групата на рецензентите към групата на поканените лектори с пленарни доклади.

По сравнително подобен начин чуждестранните преподаватели представляват реномирани университетски звена по текстил от различни географски области. В тази група приемствеността се прилага чрез включването на действащи членове на академичния състав от вече утвърден партньор на конференциите.

Поканени лектори		
Проф. Иван Георгиев	ТУ – София	2021, 2022, 2023
Проф. Илия Рашков	БАН, ИП – София	2021, 2022, 2023
Проф. Николай Симеонов	ХТМУ – София	2021
Проф. Христо Петров	ТУ – София	2021, 2022, 2023, 2024
Проф. Андреас Хараламбус	ТУ – София	2022, 2023, 2024, 2025
Проф. Пенка Димитрова	ТУ – София	2021, 2022, 2023
Проф. Иво Коцев Грабчев	Софийски университет	2022, 2023, 2024, 2025
Проф. М. Незнакова	ТУ – София	2021, 2022, 2023, 2024, 2025
Проф. Вихроний Попнеделев,	НХА – София	2021
Проф. Аделина Попнеделева	НХА – София	2022, 2023
Проф. Майа Богданова	НХА – София	2022, 2023, 2024, 2025
Проф. Емил Куков	ЮЗУ Н. Рилски – Благоевград	2024, 2025
Проф. Невена Манолова	БАН, ИП – София	2023
Доц. Анна Георгиева,	ХТМУ – София	2021
Доц. Румен Русев,	ФТТ - Ямбол	2021, 2022, 2023, 2024
Чуждестранни лектори		
Проф. Жан-Ив ДРЕАН	Университет на южен Елзас, ЛФМТ, Мюлуза, Франция	2021, 2022, 2023, 2024, 2025
Проф. Аленка Майсен Льо МАРЕШАЛ	Университет на Марибор, Марибор, Словения	2021, 2022
Проф. А. Сезай Сарач	Технически университет – Истанбул, Турция	2023, 2024, 2025
Проф. Йордан КЪОСЕВ	Технически университет - Дрезден, Германия	2021, 2022, 2023, 2024, 2025
Проф. Горан ДЕМБОСКИ	Университет Св. Св. Кирил и Методий – Скопие, Македония	2021, 2022, 2023, 2024, 2025
Проф. Драган Джорджевич	Университет на Ниш, Сърбия	2025
Доц. ВУ ТИ Хонг Кхан,	Ханойски университет по наука и технологии, Ханой, Виетнам	2021, 2022, 2023, 2024
Доц. ЧУ Диъо Хуонг	Ханойски университет по наука и технологии, Ханой, Виетнам	2025
Проф. Сабер Бен АБДЕСАЛЕМ	Национално инженерно училище на Монастир, Тунис	2021, 2022, 2023, 2024, 2025
Д-р Гаетано РИМИНИ	Е. Мироллио ЕАД – Сливен	2021, 2022, 2023, 2024
отговорни рецензенти на научната програма		
Проф. Радостина Ангелова	ТУ – София	2021, 2022, 2023, 2024, 2025
Проф. Емил Куков	ЮЗУ Н. Рилски – Благоевград	2022, 2023
доц. Диана Захариева	ЮЗУ Н. Рилски – Благоевград	2024
доц. Татяна Христова	ЮЗУ Н. Рилски – Благоевград	2025
Проф. Майа Богданова	НХА – София	2021
Проф. Андреас Хараламбус	ТУ – София	2021
Проф. Аделина Попнеделева	НХА – София	2021

Проф. Вержиния Маркарова	НХА – София	2022, 2023, 2024
Проф. Яна Костадинова	НХА – София	2022, 2023
Гл. ас. Николай Божилов	НХА – София	2024, 2025
Гл. ас. Незабравка Попова	НБУ – София	2025
Проф. Снежина Андонова	ЮЗУ Н. Рилски – Благоевград	2021, 2022, 2023, 2024, 2025
Доц. Мария Спасова	ЛБАП, ИП-БАН – София	2021, 2022, 2023, 2024, 2025
Доц. Ивелина Вардева	Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас	2021
Доц. Петя Генчева	ИО „проф. Цветан Лазаров“ – София	2024, 2025
Доц. Капка Манасиева	ВСУ – Варна	2021, 2022, 2023, 2024, 2025
Доц. Стела Балтова	МВБУ – Ботевград	2021, 2022, 2023, 2024, 2025
Проф. Десислава Станева	ХТМУ – София	2021, 2022, 2023, 2024, 2025
Проф. Златина Казлачева	ФТТ - Ямбол	2021, 2022, 2023, 2024
Доц. Красимир Друмев	ТУ – Габрово	2021, 2022, 2023, 2024, 2025

Програми и графици:

Организацията на конференциите се извършва в две направления.

Тематичните области на докладите обхващат професионалните области на образователните звена, свързани с текстила и облеклото – химия, механика, художествено оформление и икономика.

Тема №1, Влакна и прежди; Химични технологии; Нанотехнологии

Тема №2, Текстилни технологии: Предене, тъкане и плетене

Тема №3, Технология на облеклото

Тема №4, Текстилно изкуство и моден дизайн

Тема №5, Текстилни машини и оборудване

Тема №6, Текстилен мениджмънт, маркетинг и устойчивост

Тема №7, Иновации в текстилното

образование

Освен съответствието с текстилното обучение в страната, тематичните направления на конференцията са съобразени и с обичайните определени области от сродни конференции в чужбина.

Работният график на конференцията е еднообразен и съответства на съгласуваните добри практики в сдружението.

Програмата на конференцията продължава около две денонощия с общо времетраене на работната програма – 20 часа, от четвъртък по обед до събота следобед и съдържа четири модула: ревю – спектакъл на текстилни и шевни изделия от учебни разработки, обсъждане на кадровите въпроси в текстилното обучение и образование, последователни научни сесии и социална програма.

ГРАФИК на ежегодната Национална текстилна конференция с международно участие „Традиции и иновации в текстила и облеклото“

Първи ден: четвъртък		
12:00 – 12:30	настаняване	<i>рецепция</i>
12:30 – 13:00	регистрация в НТК	централно фоайе
13:00 – 14:30	Ревю на модели от младежкия конкурс	конферентна зала
14:30 – 14:45	<i>кафе-пауза с постер-сесия</i>	<i>централно фоайе</i>
14:45 – 16:00	Кръгла маса „Кадри за текстилната професия“	<i>централно фоайе</i>
16:00 – 16:15	<i>кафе-пауза с постер-сесия</i>	<i>централно фоайе</i>
16:15 – 17:15	2 пленарни доклада х 30 минути	конферентна зала
17:15 – 17:30	<i>кафе-пауза с постер-сесия</i>	<i>централно фоайе</i>
17:30 – 18:30	2 пленарни доклада х 30 минути	конферентна зала
18:30 – 18:45	<i>кафе-пауза с постер-сесия</i>	<i>централно фоайе</i>
18:45 – 19:15	1 пленарен доклад х 30 минути, 1	конферентна зала
19:30 – 21:00	коктейл за участниците в НТК	<i>ресторант</i>
Втори ден: петък		
08:00 – 08:15	регистрация в НТК	централно фоайе
08:15 – 09:45	6 презентации х 15 минути, 6 доклада	конферентна зала
09:45 – 10:00	<i>кафе-пауза с постер-сесия</i>	<i>централно фоайе</i>
10:00 – 11:00	4 презентации х 15 минути, 4 доклада	конферентна зала
11:00 – 11:15	<i>кафе-пауза с постер-сесия</i>	<i>централно фоайе</i>
11:15 – 12:15	4 презентации х 15 минути, 4 доклада	конферентна зала
12:15 – 12:45	<i>работен обяд</i>	<i>ресторант</i>
13:00 – 14:00	4 презентации х 15 минути, 4 доклада	конферентна зала
14:00 – 14:15	<i>кафе-пауза с младежко изложение</i>	<i>централно фоайе</i>
14:15 – 15:15	4 презентации х 15 минути, 4 доклада	конферентна зала
15:15 – 15:30	<i>кафе-пауза с младежко изложение</i>	<i>централно фоайе</i>
15:30 – 16:30	4 презентации х 15 минути, 4 доклада	конферентна зала
16:30 – 16:45	<i>кафе-пауза с младежко изложение</i>	<i>централно фоайе</i>
16:45 – 17:45	4 презентации х 15 минути, 4 доклада	конферентна зала
17:45 – 19:15	постер сесия	централно фоайе
19:30 – 22:00	<i>гала вечеря</i>	<i>ресторант</i>
Трети ден: събота		
08:00 – 08:15	регистрация в НТК	централно фоайе
08:15 – 09:30	5 презентации х 15 минути, 5 доклада	конферентна зала
09:30 – 09:45	<i>кафе-пауза с младежко изложение</i>	<i>централно фоайе</i>
09:45 – 10:45	4 презентации х 15 минути, 4 доклада	конферентна зала
10:45 – 11:00	<i>кафе-пауза с младежко изложение</i>	<i>централно фоайе</i>
11:00 – 12:00	4 презентации х 15 минути, 4 доклада	конферентна зала
12:00 – 12:30	<i>работен обяд</i>	<i>ресторант</i>
12:30 – 13:15	Постер сесия и изложба от младежкия конкурс	<i>централно фоайе</i>
13:15 – 15:00	Награждаване от младежкия конкурс	Конферентна зала
15:00 – 15:15	<i>закриване на конференцията</i>	<i>централно фоайе</i>

Участници в конференциите са университетски преподаватели, изследователи от научно организации, учители по практика, текстилни технолози, докторанти, студенти и ученици. Средната възраст на аудиторията е 40 години. Чуждестранното присъствие в зависимост от обстоятелствата е около шестима университетски преподаватели, които участват в научните комитети на конференциите. Разнородният състав

на конференциите позволява многостранен обмен на мнения и разпространение на технологични знания по текстил облекло и дизайн. За това способства и социалната програма, която се свежда до настаняването на участниците в една сграда и организираното изхранване. Когато е възможно участниците посещават исторически или художествени изложби.

Доклади на конференциите

Годишна НТК	2021	2022	2023	2024	2025
Образователни звена	7	13	20	14	16
Участници	Онлайн	47	65	70	80
Докладчици	Онлайн	26	43	41	51
Общо резюмета	13	33	39	41	50
ЮЗУ	2	9	8	14	19
ХТМУ	0	7	6	6	5
НБУ	2	1	1	4	6
НХА	3	2	1	1	0
ИО	1	2	4	2	1
ИП	0	5	4	4	5
Чужденци	0	2	8	5	10

Освен Научно-техническите конференции сдружението организира годишно 3 семинара, които са сезонно разпределени, като пролетен, летен и есенен. Обикновено семинарите се провеждат в подходяща зала в Националния дом на науката и техниката – София, улица Г. С. Раковски №108.

Семинарите са с облекчена организация спрямо годишните конференции, като брой участници и доклади. Тяхното предназначение е да дадат възможността на начинаещи докторанти и преподаватели да изнесат лекция пред сравнително разнообразна аудитория. Пролетните семинари са посветени на

нормативната уредба на дейностите в средата на текстила и облеклото.

Летните семинари разглеждат въпроси относно проектирането на текстилни и шевни изделия. В това направление изнасяните доклади търсят равновесието между авторските намерения, ограниченията на устойчивото развитие и възможностите за цифровизация на проектантските и технологичните разработки.

Есенните семинари разглеждат перспективите в приложението на авангардни технологии за усъвършенстване на защитните и здравословните свойства на текстилните материали.

Пролетни семинари

Пролетни семинари	2021	2022	2023	2024	2025
Дата на провеждане	21.05.2021	20.05.2022	19.05.2023	10.05.2024	03.04.2025
Място на провеждане	НДНТ	НДНТ	НДНТ	НДНТ	НДНТ
Водеща организация	Превента ЕООД – София	Превента ЕООД – София	ВСУ – Варна	Нюанс БГ – София	ИО "проф. Цв. Лазаров" - София
Образователни звена	онлайн	онлайн	3	3	4
Участници	онлайн	онлайн	9	12	14
Докладчици	2	1	2	1	4
Общо доклади	2	1	3	1	4

Изнесените доклади в областта на стандартизацията на текстилната техника бяха на теми:

Тема 1/2021, Приложение на продуктовите стандарти в рамките на ISO9001 за устойчиво развитие в модната индустрия.

Тема 2/2021, Регламенти, стандарти и сертификация на защитни маски в условията на COVID-19.

Тема 1/2022, Приложение на продуктовите стандарти в рамките на ISO9001 за устойчиво развитие в модната индустрия.

Тема №01/2023, ISO 9001:2015 - платформа за СУК и среда за приложение продуктовите стандарти за устойчивост.

Тема №02/2023, Принципи и рамки в устойчивото развитие на текстилната техника.

Тема №03/2023, Продуктовите стандарти, препоръки и инструкции за контрол на процесите и изделията в текстилната промишленост.

Тема №01/2024, Изкуствен интелект в модната индустрия.

Тема №01/2025, Обзор и въведение в Глобалния органичен текстилен стандарт - GOTS, VERSION 7.0, 1 March 2024.

Тема №02/2025, Нормативни документи и лабораторни условия за анализ и установяване на влакнест състав.

Тема №03/2025, Устойчивото управление, като част от текстилната екосистема.

Тема №04/2025, Общ преглед на социалните отговорности в Глобалния органичен текстилен стандарт - GOTS, VERSION 7.0.

Пролетни семинари	2021	2022	2023	2024	2025
Дата на провеждане	04.06.2021	01.07.2022	01.06.2023	06.06.2024	06.06.2025
Място на провеждане	НДНТ	НДНТ	НДНТ	НДНТ	НДНТ
Водеща организация	НБУ – София	НБУ - София	Нюанс БГ – София	ЮЗУ - Благоевград	НБУ – София
Образователни звена	онлайн	онлайн	3	3	4
Участници	онлайн	онлайн	9	15	14
Докладчици	1	1	3	4	4
Общо доклади	1	1	3	4	4

Изнесените доклади в областта на устойчивостта и цифровизацията на текстилното проектиране бяха на теми:

Тема 1/2021, “3D CAD-CAM системи и актуално технологично оборудване в шевното производство”.

Тема 1/2022, “Сечение на научните решения, техническите изисквания и дизайнерските проекти в устойчивото производство на текстил и облекло”.

Тема №01/2023, Основни направления в съвременното ръчно тъкане.

Тема №02/2023, Добри практики в изпълнението на проекти по ръчно тъкане.

Тема №03/2023, Съвременни технологии в дървообработването и производствена организация за изграждане на ателие за ръчно тъкане.

Тема №01/2024, Понятие за верига на попечителство и масов баланс.

Тема №02/2024, Приложение на техническите стандарти за комплексна метрологична оценка на площни текстилни изделия.

Тема №03/2024, Правила за приложение на логата за удостоверяване на приложени устойчиви технологии.

Тема №04/2024, Социални политики в текстилното производство за устойчиво развитие.

Тема №01/2025, Устойчиви техники и дигитализация в произведения на приложните изкуства.

Тема №02/2025, Текстилната пластика в модата.

Тема №03/2025, Приложение на продуктовите стандарти при устойчиво проектиране на модни колекции.

Тема №04/2025, Програмиране и организация на технологичните вериги в шевното производство.

Пролетни семинари	2021	2022	2023	2024	2025
Дата на провеждане	17.11.2021	05.12.2022	15.11.2023	28.11.2024	20.11.2025
Място на провеждане	НДНТ	НДНТ	НДНТ	ХТМУ - София	НДНТ
Водеща организация	ХТМУ – София	БАПВТЛПС	ХТМУ – София	ХТМУ – София	ИП, БАН – София
Образователни звена	3	3	3	5	5
Участници	11	7	10	17	17
Докладчици	1	1	3	2	3
Общо доклади	1	1	3	2	3

Изнесените доклади в областта на „умните“ и функционални текстилни материали бяха на теми:

Тема 1/2021, Технологични условия за изработване на ежедневно облекло със защитни свойства срещу електромагнитно облъчване в условията на 4 и 5G комуникационна мрежа.

Тема 1/2022, Технологични условия за изработване на ежедневно облекло със защитни свойства срещу електромагнитно облъчване в условията на 4 и 5G комуникационна мрежа.

Тема №01/2023, Технологични решения за придаване на защитни свойства на платове и облекла.

Тема №02/2023, Защитни свойства на платове и облекла.

Тема №03/2023, Метрологични изисквания към платове и облекла със защитни свойства.

Тема №01/2024, Текстилни материали с медицинско приложение.

Тема №02/2024, Текстилни материали за подобряване състоянието на кожата.

Тема №01/2025, Създаване на ново поколение влакнести полимерни материали чрез развиване на авангардната технология електроовлажняване.

Тема №02/2025, Дизайн на иновативни

влакнести полимерни материали с рационален дизайн и прицелни свойства за приложение в екоземеделието.

Тема №03/2025, Хибридни влакнести материали с потенциално приложение за пречистване на води от органични замърсители.

Тема №04/2025, Програмиране и организация на технологичните вериги в шевното производство.

Характерна в семинарната организация е малобройната аудитория – около 9-12 слушатели, заедно с докладчиците. При обсъждане се установява, че предпочитанията за участие и представяне в форуми на сдружението са насочени към годишната Национална текстилна конференция. Обхватът на семинарите е достатъчен и достатъчно полезен, както за младите преподаватели, така и за присъстващите. Разполагаемите организационни ресурси на сдружението не позволяват увеличение на аудиторията на семинарите. Постигната добра практика се състои в установеното тематично и сезонно обособяване на семинарите.

Творческа дейност

Творческата дейност на сдружението се осъществява посредством така наречения Национален младежки конкурс с надслов „Най-добра курсова, дипломна и докторантска разработка в областта на текстила и облеклото“. В обхвата на конкурса попадат учениците от средното образование, студентите и докторантите, които се обучават в някое от направленията на текстилната техника, шевното производство, модния дизайн и икономика на текстила.

Няколко добри практики се наложиха през разглеждания период.

В началото, и като следствие от предишни години, сдружението се задължаваше с разглеждане и класиране на младежките разработки. Работната група за оценяване и класиране на разработките се състоеше, както и досега, от членовете на редакционната колегия на списание Текстил и облекло, които са утвърдени специалисти по текстил, облекло и дизайн. Разнородността на разработките и малкото разполагаемо време за оценяване насочиха конкурсния принцип към доверие на образователните звена, които познават нивото на своите възпитаници. Предвид на яския брой образователни звена и обучаеми, сдружението организира конкурса, като звената; училища и университети, излъчват своите най-добри представители с техните разработки. Количественото ограничение се състои в приемливия представителен брой на младежки разработки – по 2 до 4 на звено.

Процедурата на конкурса преминава през 3 етапа. Обявяването на правилата се извършва в края на летния семестър. Събирането на излъчените от образователните звена младежки разработки и обсъждането на одобрените участници се извършва в началото на учебната година.

Основното изискване към представените

разработки и тяхното класиране се състои в наличието на 3 материала: експозе на доклад във форма на презентация до 15 минути, разширено резюме и пълен текст на статия, според изискванията на списание Текстил и облекло. Материалите са авторски с представяне на обучаемия и водещия преподавател.

В начален етап на младежкия конкурс, поощряването на класираните участници се осъществяваше с малки парични награди и безплатно участие на младежите в Националната текстилна конференция. Две причини премахнаха раздаването на пари. От една страна, разходите по настаняване и изхранване на младежите в конференцията, както и издаването на техните статии в списанието значително превишаваха паричната награда. От друга страна, прякото изплащане на пари неоснователно натоварваше счетоводното обслужване на сдружението.

Националният младежки конкурс приключва в научните сесии на Националната текстилна конференция, която се провежда в средата на зимния семестър.

Пред разнообразна аудитория и квалифициран научен комитет младежите имат възможността да представят своите разработки, а в следствие и да публикуват авторски материали. Така Националният младежки конкурс е в полза на обучаемите участници и акредитацията на образователните звена.

Този начин на провеждане на конкурса поставя в равновесие ползите от дейността, привличането на младежите към текстилната техника и капацитета на сдружението.

В таблицата са представени основните параметри на националните младежки конкурси, организирани и провеждани от НТС по ТОК през последните 5 години.

Параметри на Националните младежки конкурси (НМК)

Годишен НМК	12НМК21	13НМК22	14НМК23	15НМК24	16НМК25
Обявяване	16.04.2021	03.06.2022	01.06.2023	06.06.2024	06.06.2025
Публикуване	www.tok.fnts.bg				
Класиране	24.09.2021	23.09.2022	29.09.2023	26.09.2024	25.09.2025
Публикуване	tok.chair@fnts.bg				
Представяне	30.10.2021	18.11.2022	26.10.2023	18.10.2024	
Публикуване	ZOOM	HTK2022	HTK2023	HTK2024	HTK2025
Образователни звена	2	4	11	14	14
Участници	5	5	23	31	42
Класирани	5	5	23	31	42
Докладчици	5	4	11	12	12
Разширени резюмета	0	4	7	12	14
Статии	1	1	5	4	5

Както се установява от данните, броят на поощрените участници в конференциите надвишава броя на изпълнените задължения спрямо доклади, резюмета и статии. Компромисът е допускан с цел привличане на младежите към текстилната общност. По-нататъшното безрезервно поощряване на младежите може да предизвика пренебрежение и отблъскване от синхронизираните дейности на сдружението.

Издателска дейност

Издателската дейност на сдружението се осъществява в 3 направления:

1. Издаване на списание Текстил и облекло;
2. Издаване на учебна литература, помагала и пособия;
3. Публикуване на дейностите на сдруженията на уебстраница.

Списание Текстил и облекло

Издателство „Текстил и облекло“ има обща редакционна колегия за списанието и учебната

литература.

Периодичното издаване на списание Текстил и облекло съставлява основната издателска дейност на сдружението. Форматът на списанието е А4, на 10 печатни коли, включително цветните корици. За отчетния период списанието излиза с 10 книжки, като за месеците юли-август и ноември-декември излизат само по една книжка. Брой 10-ти е посветен на разширените резюмета от Националната текстилна конференция. Разширените резюмета са на английски и всяко заема по една страница. Напоследък се появяват обстоятелства, които поставят под въпрос обособяването на една книжка от годишното течение като сборник с разширени резюмета и като брой в периодиката. От една страна, не всички резюмета са последвани от съответните статии в пълния им текст, какъвто беше първоначалният замисъл. От друга страна, всеки публикуван материал представлява самостоятелен цифров предмет с присъщата идентификация в световните бази данни. В същото време процедурите по академичното израстване не разглеждат резюметата като равностойни научни публикации. Продължаващото обособяване

на книжка с резюмета е въпрос за предстоящо обсъждане и решение.

Основната характеристика на публикуваните в списанието статии е тяхната авторска автентичност.

Редакционната колегия се състои от 2 групи

университетски преподаватели: университетски преподаватели от България и чуждестранни университетски преподаватели от реномирани университети в Европа, Северна Африка и Далечния Изток, които рецензират представените статии и монографии.

Главен редактор на редакционната колегия		
Доц. Ивелин Рахнев	НТС по ТОК	2021, 2022, 2023, 2024, 2025
Доц. Мария Спасова – технически редактор	ИП при БАН – София	2021, 2022, 2023, 2024, 2025
Участници в редакционната колегия		
Проф. Христо Петров	ТУ – София	2021, 2022, 2023, 2024, 2025
Проф. Андреас Хараламбус	ТУ – София	2021, 2022, 2023, 2024, 2025
Проф. Майа Богданова	НХА – София	2021, 2022
Гл. ас. Николай Божилов	НХА – София	2023, 2024, 2025
Доц. Анна Георгиева,	ХТМУ – София	2021, 2022, 2023, 2024
Доц. Дарина Желева	ХТМУ – София	2025
Доц. Румен Русев,	ФТТ, ТрУ – Стара Загора	2021, 2022, 2023, 2024
Проф. Радостина Ангелова	ТУ – София	2021, 2022, 2023, 2024, 2025
Доц. Татяна Христова	ЮЗУ – Благоевград	2025
Гл. ас. Незабравка Попова	НБУ – София	2021, 2022, 2023, 2024, 2025
Проф. Снежина Андонова	ЮЗУ – Благоевград	2021, 2022, 2023, 2024, 2025
Доц. Капка Манасиева	ВСУ – Варна	2021, 2022, 2023, 2024, 2025
Доц. Стела Балтова	МВБУ – Ботевград	2021, 2022, 2023, 2024, 2025
Проф. Десислава Грабчева	ХТМУ – София	2021, 2022, 2023, 2024, 2025
Проф. Златина Казлачева	ФТТ, ТрУ – Стара Загора	2021, 2022, 2023, 2024, 2025
Доц. Красимир Друмев	ТУ – Габрово	2021, 2022, 2023, 2024, 2025
Чуждестранен научен комитет		
Prof. Jean-Yves DREAN	UHA – Mulhouse, France	2021, 2022, 2023, 2024, 2025
Prof. Alenka Le MARECHAL	University of Maribor, Slovenia	2021, 2022
Prof. A. Sezaj SARAC	TU – Istanbul, Türkiye	2023, 2024, 2025
Prof. Yordan KYOSEV	TU – Dresden, Germany	2021, 2022, 2023, 2024, 2025
Prof. Goran DEMBOSKI	Uni – Skopje, RN Macedonia	2021, 2022, 2023, 2024, 2025
Prof. Dragan DORDEVIC	University of Nis, Serbia	2025
Assoc. prof. VU T. H. Khanh	HUST – Hanoi, SR Vietnam	2021, 2022, 2023, 2024
Assoc. prof. CHU Dieu Huong	HUST – Hanoi, SR Vietnam	2025
Prof. Saber Ben ABDESSALEM	ENIM – Monastir, Tunisia	2021, 2022, 2023, 2024, 2025

Съставът на редакционната колегия се утвърждава ежегодно от управителния съвет на сдружението като следва принципите на представителност и на приемственост.

Участниците в редакционната колегия представляват всички университетски звена, които обучават в областта на текстила, облеклото и дизайна.

В зависимост от формалната принадлежност към академичния състав, университетските преподаватели преминават от групата на рецензентите към групата на методологическия надзор.

Рецензирането на получените за публикуване статии съответства на изискванията световно признатите бази на научни данни. Всяка статия подлежи на рецензиране от двама хабилитирани доктори по съответното научно направление. Независимо от малобройния авторски ресурс за написване на статии, материалите се представят за рецензиране без имената на авторите. В момента се разработва онлайн платформа за разпределяне, оценяване и архивиране на получените в редакцията материали.

През разглеждания 5-годишен период списанието продължава да се издава с два серийни номера: ISSN 1310-912X за печатното издание на хартиен носител и ISSN 2603-302X (Online) за печатното онлайн издание.

От 2023 година предпечатната подготовка на списанието се извършва с лицензирано приложение InDesign на Adobe Systems Software Ireland Ltd.

Издадените на хартия списания са депозирани в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, <https://www.nationallibrary.bg/www/> според Закона за задължителното депозирание на печатни и други произведения и за обявяване на разпространителите и доставчиците на медийни услуги, в сила от 06.07.2009 г.

Издавателство „Текстил и облекло“ притежава собствена уебстраница: <https://bgtextilepublisher.org/>, която е посветена на издавателската дейност на сдружението – списанието и учебната литература.

Хартиеният и електронният формати на списание Текстил и облекло са идентични. Единствената разлика се състои в двата различни серийни номера.

След публикуване на всяка издадена книжка от списанието на уебстраницата, файловете на съдържанието също се депозират в НБ „Св. св. Кирил и Методий“.

Профилът на списание Текстил и облекло в НБ „Св. св. Кирил и Методий“ е с код: COBISS.BG-ID – 1119681252 (<https://bg.cobiss.net/>).

Електронното публикуване на списанието е със свободен достъп до цялото съдържание на статиите и разрешено възпроизвеждане, без търговски цели: CC BY-NC.

В резултат на обединените бази данни между НБ „Св. св. Кирил и Методий“ и НАЦИД статиите в списанието са реферирани с код <https://randii.nacid.bg/register/search/1987> и могат да бъдат ползвани по реда на закона и правилниците за развитие на академичния състав.

От 2020 година издавателство Текстил и облекло е абонирано в агенция mEDRA за публикуване и идентифициране на статиите в списанието. Всички публикувани статии са разпространени към световните бази с научни данни чрез профила на списанието: <https://doi.org/10.53230/tgm.1310-912X>.

През 2024 година издавателството получи предложение от агенцията EBSCO Publishing, Inc. (<https://www.ebsco.com/>), за свободно разпространение на съдържанието на списанието сред световните бази данни и университетските библиотеки. Сега тече 3-годишен договор за това сътрудничество.

Списание Текстил и облекло е реферирано в няколко научни бази данни, както следва:

<https://www2.scopus.com/sourceid/85295>,
SJR 2013 – 0.100, SNIP 2013 – 0.092

<http://resursi.blogspot.bg/p/scopus.html>,
Tekstil i Obleklo, SJR – 0.1

<http://www.elibrary.ru>

От съществено значение за списанието и преките ползи за авторите е възстановяване на индексиранието на статиите в научната

база данни SCOPUS. Сега списанието е под наблюдение от Съвет за подбор на съдържание и консултативен съвет на Scopus (CSAB) на Elsevier. Основните изисквания, които издателството и редакционната колегия на списанието трябва да изпълнят се отнасят до цитираните препратки и рецензирането на статиите.

Основните направления, в които се категоризират публикуваните материали съответстват на Универсалната десетична класификация (УДК):

33, Икономика. Икономически науки.

377, Специално образование. Професионално образование. Професионални училища.

378, Висше образование/ Висши учебни заведения.

677, Текстилна промишленост. Технология на текстилните материали.

678, Промисленост на високомолекулярните вещества. Каучукова промишленост. Пластмасова промишленост.

687, Шивашка промишленост.

745/749, Приложно изкуство. Художествени занаяти. Интериор. Дизайн.

658.512.23, Художествено конструиране (промишлен дизайн).

Разпространението на информация от сдружението се извършва чрез 2 самостоятелни уебстраници, собственост на сдружението.

Административната страница на сдружението е на адрес: www.tok.fnts.bg. На тази страница се публикуват съобщения от дейностите на сдружението: организирани събития, административни съобщения и други подобни.

Другата уебстраница е по-горе посочената страница на издателството на сдружението – Текстил и облекло.

Авторите на публикуваните статии в списание Текстил и облекло са предимно университетски преподаватели.

Авторските колективи се състоят от хабилитиран доктор и ръководените от него докторанти или студенти. В отделни случаи чуждестранни автори представят разработки на техни докторанти или студенти. Списанието е платформа за изследователи от областта на текстила, облеклото и дизайна в началото на тяхното професионално развитие.

Параметрите от редовно течение на списание Текстил и облекло през последните 5 години са, както следва:

Списание Текстил и облекло	2021	2022	2023	2024	2025	Общо
Брой статии	22	21	24	25	18	110
Брой автори	32	31	51	39	25	178
УДК: 33	3	0	0	2	4	9
УДК: 378	1	0	0	0	0	1
УДК: 677	1	6	6	5	3	21
УДК: 678	7	4	9	1	1	22
УДК: 687	2	4	3	2	3	14
УДК: 745.749	0	5	4	9	3	21
УДК: 658.512.23	8	2	2	6	4	22
Образователни звена	7	13	20	14	16	14
ЮЗУ	6	9	7	10	7	39
ХТМУ	5	3	6	0	0	14
НБУ	2	1	1	7	5	16
НХА	2	2	1	1	0	6
ИО	0	1	2	1	0	4
Чужденци – автори	0	4	17	2	2	25

Броят на публикуваните през наблюдавания 5-годишен период не е постоянен. Напротив, през последните 2 години заедно спадат, както броят на статиите, така и броят на авторите.

Същевременно, разпределението между направленията: технология, облекло и дизайн е сравнително еднородно.

Четири университетски звена съставляват ядрото на авторските публикации. Двете катедри „Машинно инженерство“ и „Изобразително изкуство“ в ЮЗУ „Неофит Рилски“ от Благоевград са неоспорим водач в издателското сътрудничество. Като за тях, така и за останалите катедри от ХТМУ и НБУ, авторските публикации са следствие от работата на докторантите и студентите, ръководени от своите преподаватели. Субективният фактор при представянето на материали за публикуване в списанието е налице. Трудно може да се обясни на начинаещ автор, че списанието не може да съществува само за неговата статия. Необходимо е редовно и последователно представяне на автентични материали за публикуване, които да съответстват на редакционните правила. Хабилитираните доктори, както и ръководителите на първичните университетски звена по текстил, облекло и дизайн са единствения водещ субективен фактор за перспективното развитие на списание Текстил и облекло. Недостатъчни са разработките с обзорец характер върху развитието на общоизвестен технологичен въпрос.

Проектна дейност

Проектната дейност на сдружението се осъществява чрез 2 форми: участие в проекти като допустим кандидат и участие като допустим партньор.

Има 3 вида процедури, които имат отношение към дейностите на сдружението.

Първата процедура е по програмата „Конкурс „Българска научна периодика““ на Фонд научни

изследвания. Процедурата е пряко насочена към списание Текстил и облекло и сдружението е допустим кандидат.

За изминалия период издателството има 2 успешни кандидатури за програмите през 2023 и 2024 години. Кандидатурите през 2024 и 2025 години поставиха списанието в списъка с резервите по конкурса. Основната причина беше в липсата на индексация или приета кандидатура за наблюдение на списанието в някоя от базите с научни данни. През настоящата година списание Текстил и облекло е поставено под наблюдение от издателството Elsevier на SCOPUS.

Успешното участие на издателство „Текстил и облекло“ в „Конкурс „Българска научна периодика““ води до 3 съществени приноса:

- Списание Текстил и облекло получава признание от ФНИ като научно издание в областта на техниката и дизайна на текстила и облеклото;
- Съфинансирането на издателството е от съществено значение за бюджета на сдружението;
- Изпълнението на проекти по програмите на ФНИ увеличават организационния капацитет на сдружението.

Втората процедура е по програмата „Процедура за подкрепа на международни научни форуми, провеждани в Република България“ (МНФ) на Фонд научни изследвания. Процедурата е пряко насочена към научно-образователните организации, които са регистрирани по Закона за висшето образование и формално не предвижда партньорства в условията за допустимост.

Участниците в Националната текстилна конференция на Научно-техническия съюз по текстил, облекло и кожи са предимно студенти, докторанти и членове на академичния състав на университетски звена и научни лаборатории с връзка към текстила и облеклото.

Това е основната причина, поради която сдружението още от 2019 година пристъпи към сътрудничество с някое от университетските

звена за съвместно провеждане на ежегодната Национална текстилна конференция чрез проект по процедурата на ФНИ за подкрепа на научни форуми.

За отчетния период сдружението е осъществило 3 успешни сътрудничества за съвместно провеждане на конференцията с подкрепата на ФНИ: през 2023 и 2025 година с катедра „Машинно инженерство“ на ЮЗУ „Неофит Рилски“ в Благоевград и през 2024 година с ИО „Проф. Цветан Лазаров от София.

Съществените ползи от тази добра практика са:

- Съфинансиране на конференцията;
- Призната научна стойност на докладите в научните сесии;
- Привличане на академичния състав от разнородните направления на текстил и облеклото в научния и организационния комитети на конференцията;
- Обмен на технологични знания и умения по текстил и облекло във форум от програмата на ФНИ.

Тристранното сътрудничество между НТС по ТОК, ФНИ и някое от университетските звена за съвместно организиране и провеждане на Националната текстилна конференция е перспективно. Това позволява на различни академични състави да организират и проведат национален научен форум в специализирано професионално направление. Предстои намирането на равновесие между авторските права на сдружението върху организационния модел на конференцията, отговорностите на университетското звено като допустим кандидат и оценката за приноса на сдружението от страна на ФНИ като управляващ орган на процедурата. Крайните бенефициери на проектите за подкрепа на международните научни форуми в сътрудничествата на сдружението са преподавателите и обучаемите студенти и

докторанти в университетските звена от специалностите по текстил и облекло.

Техният обобщен брой представя обхвата на косвените участия на сдружението в процедурата за подкрепа на МНФ към ФНИ.

През отчетния период на сдружението, в неговите проектни и присъщи дейности влязоха процедурите на програмата Еразъм+ с управляващ орган – Център за развитие на човешките ресурси – София.

Още през 2017 година в сдружението се зароди идеята за приложението на ръчното тъкане в практическото обучение по текстилна техника и технология. След неколнократни кандидатствания и подобряване на замисъла, през 2023 година НТС по ТОК започна успешно изпълнение на проект за краткосрочна мобилност по Еразъм+.

Идеята за ръчното тъкане е резултат от съчетанието на две прагматични намерения в сдружението. От една страна обучителната дейност се насочи към учителите по практика в средното образование. От друга страна, тъкачната техника нагледно представя преобразуването на нишките в платно.

През 2023/24 сдружението изпълни едноседмична мобилност със седем участника. Целевата група се състоеше от двама хабилитирани доктори по текстилна технология и петима представители на професионалното образование и обучение. Мобилността се проведе с предварително разработен учебна програма, съсредоточена върху практическите занятия.

През следващата, 2024/25 година сдружението успешно повтори в същия формат още една такава мобилност. И двете мобилности се осъществиха в школата по художествено тъкане на град Пен д'Ажене (Франция) с ръководител Силвия Боайе. Двете последователно мобилности с минимални параметри насочиха усилията на сдружението в програмата Еразъм+.

От една страна, мобилностите имат надграждащ характер спрямо образователните дейности. Обективната оценка на това обстоятелство съсредоточи обхвата на образователната и обучителната дейност към учителите по практика в текстила и облеклото като основна целева група.

Изобщо обучаемите, или участниците в дейностите на НТС по ТОК включват широк спектър от заинтересувани лица, възрастни граждани според определението на Еразъм+. Такива са учениците, студентите, учителите, университетските преподаватели, специалистите и занаятчиите в областта на текстила с облеклото. Образователната система плътно покрива нуждите на учениците и студентите. По презумпция университетските преподаватели самостоятелно усъвършенстват своята подготовка. Технологичната компетентност на специалистите и занаятчиите е съсредоточена в тесни области, които преодоляват индивидуално и ежедневно самообучение.

Наличието на Наредба №15 на МОН за повишаване на професионалната квалификация на учителите показва обществената нужда от тяхното организирано следипломно образование и обучение. НТС по ТОК е регистриран като обучител в тази програма на МОН.

Основният принцип на Наредба №15 е образователния, т.е. организиране и валидиране на дейностите за повишаване на квалификацията. Притези обстоятелства дейността на сдружението се съсредоточи върху обучаването на учителите по практика по първичните текстилни техники: предене, тъкане, облагородяване, шиене и т.н.

Надграждащият характер на мобилностите като ключова дейност по Еразъм+, не е достатъчен за дейността на НТС по ТОК в посока на повишаване на професионалната квалификация на учителите.

Анализът на дейността изяви другата страна от

участието на сдружението в Еразъм+. Установи се необходимостта от разработване и оборудване на обучителен център по първични текстилни техники.

Сега НТС по ТОК, като координатор, изпълнява проект за малки сътрудничества по Еразъм+, който цели създаването на учебна работилница за първични текстилни техники.

В 18-месечния период на изпълнение са предвидени 3 групи дейности: съвещания за програмиране и контрол на дейностите, семинарен тип форуми за разпространение на технологични знания и разработка на учебни материали. Основните партньори на НТС по ТОК също могат да се групират според техния образователен профил: университетски звена, професионални гимназии и обучители по ПОО. Университетските звена са от Нов Български университет в София, Техническият университет на Истанбул (Турция) и Технологичният факултет на Лесковац към Университета на Ниш (Сърбия). Професионалните гимназии са ПГТО „Добри Желязков“ в Сливен, НХГ „Димитър Добрович“ в Сливен и ПГД „Иван Вазов“ във Велинград.

Доставчиците на професионално образование и обучение са Школата по художествено тъкане в Пен д'Ажене (Франция) и Центъра за професионално обучение към ФНТС.

Досега, за почти половината от проектния период основните усилия на екипа са насочени за организацията и провеждането на семинарите. Семинарите са 6, равномерно разпределени на всяко тримесечие и за всеки един партньор като водеща организация.

Според профила на партньорите, семинарите разглеждат определени части от първичните текстилни техники.

Производните резултати от сътрудничеството се изразяват в разработката на учебни материали: програми и пособия. С най-голяма тежест и съществено значение за проекта е разработката

на монография от представените на семинарите доклади. Тази монография съставлява проекта на учебна работилница за първични текстилни техники.

В обобщената таблица на проектната дейност на сдружението могат да се видят параметрите за всяка една процедура през отчетния период.

СПИСЪК на проектите на НТС по ТОК: 2021-2026									
№	процедура	Проект	УО	кандидат	Заглавие	старт	срок	€	лица
1	БНП - 2022	КР-06-NP3/73	ФНИ	ТОК	списание Текстил и облекло	2021	12	3477	43
2	БНП - 2023	КР-06-NP4/73	ФНИ	ТОК	списание Текстил и облекло	2022	12	4090	43
3	МНФ	КР-06-MNF/35	ФНИ	ЮЗУ / ТОК	XXV НТК	2023	2	5062	60
4	KA122-ADU	000139764	ЦРЧР	ТОК	European mobility of adults to restore and preserve the artistic hand weaving	2023	8	12709	7
5	БНП - 2024	КР-06-NP5/76	ФНИ	ТОК	списание Текстил и облекло	2023	12	4090	39
6	МНФ	КР-06-MNF/24	ФНИ	ИО / ТОК	XXVI НТК	2024	2	7669	70
7	KA122-ADU	000232194	ЦРЧР	ТОК	"European mobility for the restoration and preservation of artisanal hand-weaving of household fabrics"	2024	12	12871	7
8	МНФ	КР-06-MNF/24	ФНИ	ЮЗУ / ТОК	XXVII НТК	2025	2	7669	80
9	KA210-ADU	000363229	ЦРЧР	ТОК	„Учебна работилница за първични текстилни техники“	2025	18	60000	120

Ползите за НТС по ТОК от участието в проекти по Еразъм+ са:

- Включване на сдружението в програмите за развитие на човешките ресурси като доставчик на професионално образование и обучение;
- Повишаване на административния и организационен капацитет;
- Интернационализация и присъединяване към европейски професионални мрежи по текстил и облекло.

Партньорства

Дейностите на сдружение НТС по ТОК се осъществяват чрез партньорства с различни организации.

Основен наш партньор е Федерацията на Научно-техническите съюзи в България (ФНТС), (1).

Двете сдружения са юридически лица по ЗЮЛНЦ и техните взаимодействия се основават

на синхронизираниите устави и своевременния обмен на информация.

Ползите на НТС по ТОК са в различни, съществени направления.

На първо място сдружението безвъзмездно ползва за свое седалище по адресна регистрация и за седалище на издателството две помещения в сградата на Националния дом на науката и техниката на адрес: 1000 София, улица Г. С. Раковски 108, стаи 406 и 407.

В стая 406 е разположена архивата на сдружението, в това число – архивата на управителния съвет, финансово счетоводните документи и документация по проектите на сдружението.

В стая 407 е разположена архивата на издателството, включително и теченията на списание Текстил и облекло.

На второ място НТС по ТОК е доставчик на професионално образование и обучение посредством Центъра за професионално обучение към ФНТС с лицензия от НАПОО № 200312074 / 15.10.2003 година.

Сдружението може да извършва обучения по професите от областта на текстила, облеклото и дизайна. Валидирането на придобитата квалификация се извършва от ЦПО към ФНТС в съответствие с актуалните ДОС, разработени по СППОО-2024 и публикувани в ДВ.

На трето място е съфинансирането, което НТС по ТОК получава от ФНТС. Сдружението се включва в годишния конкурс („Методика“), организиран от Федерацията изедно с останалите сдружения участва в преразпределението на разполагаемия общ бюджет според качеството на изпълнените дейности.

Университетските звена с образователен профил по текстил, облекло и дизайн съставят групата на университетските партньори на НТС по ТОК.

През отчетния период, както и през изминалите над 30 години, основното ядро на сдружението

се състои от университетски преподаватели.

Университетските преподаватели образуват преобладаващата част от управителния съвет на сдружението и цялостно – редакционната колегия на издателството Текстил и облекло.

Партньорството между сдружението и университетските звена се осъществява в два плана: институционално при осъществяване на съвместни дейности, или индивидуално посредством членство, обучителни дейности, авторски публикации в списанието и т.н.

Първичните университетски звена със съществено партньорство през отчетния период са:

1. Катедра „Машинно инженерство“ от ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград;
2. Катедра „Изобразително изкуство“ от ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград;
3. Катедра „Текстил, кожи и горива“ от ХТМУ – София;
4. Департамент „Изкуства и дизайн към НБУ – София;
5. Институт по отбрана „Проф. Цветан Лазаров“ – София;
6. Лаборатория по биоактивни полимери към ИП на БАН – София;
7. Катедра „Моден дизайн“ към НХА – София.

През пролетта на тази година катедра „Индустриални технологии и дизайн“ от ТУ – Габрово, възстанови своето участие в дейностите на сдружението.

Професионалните гимназии и изобщо, средните училища с образователен профил по текстил, облекло и дизайн партнират на сдружението в дейностите по разпространение технологични знания и предимно за повишаване на квалификацията на учителите по практика.

Институционалното партньорство се изразява в сътрудничеството по проектите на Еразъм+ за мобилност и аудиторно посещение на

семинарите, организирани от сдружението.

Индивидуалното участие на учителите по практика се състои в представянето на доклади на Националната текстилна конференция и излъчване на ученици в организираните от сдружението Национален младежки конкурс.

Професионалните гимназии с активно сътрудничество в дейностите на сдружението за отчетния период са:

1. ПГТО „Добри Желязков“ – Сливен;
2. НХГ „Димитър Добрович“ – Сливен;
3. ПГО „Княгиня Мария Луиза“ – София;
4. ПГД „Иван Вазов“ – Велинград.

Предвид на големия брой средни училища по текстил и облекло, обхватът на сдружението в този сектор е недостатъчен.

Партньорствата с текстилната и конфекционната промишленост заемат важно място в интересите и намеренията на сдружението. И през отчетния период традиционното сътрудничество с промишлените предприятия се основава на създаването на сдружението в началото на 20-ти век като дружество на текстилните техници.

Сътрудничеството между сдружението и предприятия от промишлеността се осъществява в две направления: съфинансиране на дейностите и предоставяне на регламентиран достъп до базите с технологични данни. На базата на предоставения достъп бяха изпълнени различни образователни разработки: дисертации и дипломни работи. Впоследствие, успешните разработки бяха докладвани на форуми, организирани от сдружението. Чрез тези партньорства НТС по ТОК изпълни своите основни задачи за разпространение и обмен на технологични знания.

Основните промишлени партньори на НТС по ТОК за отчетния период са:

1. Е. Миролио ЕАД – Сливен;
2. Пирия ТЕКС ЕООД – Гоце Делчев;
3. Лемприер Уул ООД – Сливен;
4. Искра ООД – Първомай;

5. Picanol nv – Ypre, Belgium.

Сътрудничеството между сдружението НТС по ТОК и чуждестранни организации започна с комплектуването на редакционната колегия на издателството с чуждестранни университетски преподаватели.

Впоследствие, след 2022 година в научния комитет на Националната текстилна конференция започна включване на чуждестранните преподаватели, включително и като поканени лектори с пленарни доклади.

По този начин се изпълняваха изискванията на процедурите на ФНИ за българската научна периодика и международните научни форуми.

Всяка покана и осигуряването на чуждестранното участие се съпътства с административни процедури. Така се стигна до институционални връзки и взаимодействия между сдружението и чуждестранните университети.

Партньорствата започнаха да се изпълняват с институционално взаимодействие с изпълнението на проектите по Еразъм+.

Ролите на организациите са ясно определени със съответните задачи и отговорности, ясно предписани в условията на ключовите дейности: мобилности или сътрудничества.

Съществена предпоставка за оперативно регламентиране сътрудничествата е наличието на бюджет за осигуряване на дейностите за всяка процедура. Така партньорствата излязоха от състоянието на лична инициатива и благородни намерения. Взаимодействията придобиха професионален характер с институционална подкрепа на индивидуалните участници от страна на техните работодатели – партньорски организации.

Чуждестранните партньори, които под различни форми участват в дейностите на сдружението са:

1. Laboratoire de Physique et Mécanique Textiles auprès de l'UHA – Mulhouse, France (2) ;
2. Institute of Textile Machinery and High

Performance Material Technology at TU – Dresden, Germany (3);

3. Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Северна Македонија (4);

4. Tissage d'Art & Formations, Sylvie Boyer, Penne d'Agenais, France (5) ;

5. Технолошки факултет у Лесковцу, Универзитет у Нишу, Република Србија (6);

6. İstanbul Teknik Üniversitesi, İstanbul, Türkiye (7);

7. Hanoi University of Science and Technology, Hanoi, Vietnam (8);

8. École Nationale d'Ingénieurs de Monastir, Tunisie (9) ;

9. Picanol Weaving Machines, Ypres, Belgium (10).

10. The Fiber Society, 126 Deertree Drive, Athens, GA 30605-4530 USA

11. International federation of knitting technologists, IFKT International Office, c/o Hochschule Niederrhein, Webschulstraße 31, D-41065 Moenchengladbach | German

В изградените партньорства сдружение НТС по ТОК е координатор.

Организационна и административна дейност

През отчетния период организационната дейност на сдружение НТС по ТОК беше осъществена в следните направления и действия:

- Планиране и провеждане на общи събрания;
- Планиране и провеждане на заседания на УС на НТС по ТОК;
- Поддръжка на архива в седалището на сдружението;
- Актуализация на управителния съвет, ревизионната комисия и редакционната колегия;
- Административна поддръжка на сдружението;

- Административно взаимодействие с ФНТС;

- Актуализация на Устава на НТС по ТОК.

1. Формална организационна дейност
Сдружението осъществява формалната организационна дейност посредством общи събрания и заседания на управителния съвет. Организационните събрания се планират в годишния план-график като предвиждат по 1 общо събрание и 4 заседания на управителния съвет.

Законът за юридическите лица с нестопанска цел и нашият устав предвиждат провеждане на едно общо (отчетно-изборно) събрание за приключване на мандата. Общите събрания за отчетния период са насрочвани традиционно в началото на пролетта на всяка година. Нормативната уредба определя като задължително присъственото провеждане на общите събрания в неговото седалище по съдебна регистрация, т.е. в Националния Дом на Науката и Техниката, ул. Г. С. Раковски 108, София.

В някои случаи, когато на общите събрания се вземаха решения, които представляваха промяна в обстоятелствата на сдружението като юридическо лице. Поради това тези промени се представяха на Националната агенция по вписванията. Понякога, заради пропуски или процедурни несъответствия АВ отказваше вписване и се налагаше провеждане на извънредни, непланирани общи събрания.

Заседанията на управителния съвет са равномерно разпределени в тримесечията. Техният график е съобразен с подготовката на отчетния доклад за общото събрание в началото на пролетта, подготовката на националната текстилна конференция към края на летния семестър, оценката на националния младежки конкурс в началото на учебната година и годишно приключване на дейността преди зимната

ваканция. Поради провеждането на извънредни общи събрания, се е налагало и провеждането на извънредни заседания на управителния съвет на НТС по ТОК.

Периодичността на организационните мероприятия на сдружението може да се проследи в представената таблица.

	Дати на провеждане				
	2021	2022	2023	2024	2025
ОС – редовно	16.04.2021	29.04.2022	07.04.2023	12.04.2024	03.04.2025
ОС – извънредно	-	-	29.09.2023	-	25.09.2025
Заседание УС, 1-во	02.04.2021	01.04.2022	31.03.2023	29.03.2024	28.03.2025
Заседание УС, 2-ро	04.06.2021	03.06.2022	01.06.2023	07.06.2024	06.06.2025
Заседание УС, 3-то	24.09.2021	23.09.2022	29.09.2023	26.09.2024	25.09.2025
Заседание УС, 4-то	19.11.2021	18.11.2022	15.11.2023	22.11.2024	20.11.2025
УС, извънредно	16.04.2021	-	29.06.2023	-	-

2. Създаване, поддръжка и съхранение на архива

Дейността на сдружението е описана в архива, която се състои от първични документи и материали на издателството. Архивата се намира в седалището на сдружението и издателството. Първичните документи на сдружението включват:

- Протоколи и доклади от организационната дейност;
- Регистрирана входяща и изходяща кореспонденция;
- Документация на изпълняваните проекти;
- Финансово счетоводни документи.

Издателските документи на сдружението включват:

- Получени авторски материали;
- План-графици за публикуване;
- Материали от предпечатна подготовка;
- Публикувани броеве на списание Текстил и облекло;
- Публикувани учебни пособия и монографии.

Архивата на сдружението се съхранява в три форми:

- На хартиен носител, подредена в папки, класьори и подвързана;
- На стационарен и преносим твърд диск;
- В уебстраницата на сдружението и издателството.

3. Актуализация на органите за управление на сдружението.

Освен общото събрание, сдружението разполага и поддържа с три органа за колективно управление: управителен съвет, ревизионна комисия и редакция на колегия. Индивидуалното участие в колективните органи за управление се основава на равновесието между личното желание, принос към дейностите на сдружението и представителността на организациите от текстилната техника, изобщо.

В таблицата са представени индивидуалните участия в управителния съвет и ревизионната комисия на НТС по ТОК за отчетния период.

Управителен съвет на НТС по ТОК		
Проф. Снежина Андонова	ЮЗУ – Благоевград	2021 – 2026
Проф. Десислава Станева	ХТМУ – София	2021 – 2026
Проф. Йордан Кьосев	ТУ – Дрезден	2021 – 2026
Проф. Аделина Попнеделева	НХА – София	2021 – 2023
Доц. Мария Спасова	ИП-БАН – София	2025 – 2026
Доц. Краса Костова	ИО „Проф. Цветан Лазаров“ – София	2021 – 2026
Маг. инж. Николина Генчева	Превента – София	2021 – 2025
Маг. инж. Марин Маринов	ИСКРА – Първомай	2021 – 2026
Валентина Димитрова	ПГТКИ – София	2023 – 2026
Петрослав Геренски	БГ Ньюанс – София	2021 – 2025
Мартин Киров	Смарт Текстил Хми – София	2025 – 2026
Доц. Ивелин Рахнев	НТС по ТОК	2021 – 2026
Ревизионна комисия на НТС по ТОК		
Проф. Радостина Ангелова	ТУ – София	2021 – 2025
Гл. ас. Незабравка Попова	НБУ – София	2025 – 2026
Гл. ас. Умме Капанък	НБУ – София	2021 – 2026
Маг. инж. Мария Колева	ПГО – София	2025 – 2026
Мартин Киров	Смарт Текстил Хми – София	2021 – 2025

По своя състав управителният съвет и ревизионната комисия поддържат равновесието между университетски преподаватели и промишлени специалисти, различни области на страната и други подобни показатели. Средната възраст на управителния съвет и ревизионната комисия е около 53 години, с осигурена приемственост между мандатите.

4. Администриране на дейностите

Решенията на колективните органи за управление на сдружението са легитимни, когато са взети с участието на редовно отчетени членове.

В резултат на разяснителна работа към дружеството са привлечени нови индивидуални членове. Нарастването на броя на редовно отчетените членове е представено в таблицата.

Отчетна година	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Индивидуални членове	24	24	22	30	30	35
Колективни членове	11	11	7	9	10	5

Същевременно сдружението намали настоящото приканване на към търговски дружества и образователни институции за подновяване на колективното членство в НТС по ТОК. По същество образователните институции останаха като колективни членове.

За отчетния период основни колективни членове на НТС по ТОК са организациите:

- „Е. Миролио“ ЕАД – Сливен
- „Лемприер Уул“ ЕООД – Сливен
- „Пирин – текс“ ЕОД – Гоце Делчев
- „Превента“ ООД – София
- Искра ЕООД - Първомай
- „БГ Нюанс“ ООД – София
- ПГТО „Д. Желязков“ – Сливен
- НХГ „Д. Добрович“ – Сливен
- ПГТКИ – София
- ЛБАП при ИП на БАН – София
- ИО „Проф. Цветан Лазаров“ – София.

През 2026 година е приет актуализиран устав на сдружение НТС по ТОК, в съответствие с действащия ЗЮЛНЦ и обстоятелствата около нашите дейности.

Сдружението не поддържа основни трудови договори за изпълнение на длъжностни характеристики. Целта е намаляване на администрирането и привличане в дейностите на сдружението на университетски преподаватели и специалисти в областта на текстила и облеклото, без отклонение от техните основни професии.

Поради наличието на стопанска дейност в сдружението е възложен един договор за управление и контрол.

Финанси и поддръжка на материалната база
През отчетния период финансовото осигуряване и поддръжката на материалната база на сдружение НТС по ТОК беше осъществена в следните направления, ограничения и възможности:

- Финансовата дейност се изпълнява посредством идеални и стопански дейности;

- Поддръжката на материалната база включва хигиенизиране и мебелиране на разполагаемите помещения за седалището на сдружението и архивата на издателството.

Сдружение НТС по ТОК е регистрирано по ДДС с №BG121111930.

Финансови показатели с ДДС, евро	Годишни обобщения					
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Съфинансиране от ФНТС	11061	13995	12238	13326	12433	-
Индивидуален членски внос	678	601	614	483	690	825
Колективен членски внос	1302	1306	1408	1669	1782	135
Спонсорство	6877	1227	1521	3991	2480	-
Такси НТК и списание	1426	1012	2483	2654	2622	-
Проекти	3477	4090	21861	20540	55669	-
Общо приходи	24821	22231	40125	42663	75676	-
Общо разходи	18570	20920	30162	38806	40319	-
Годишен оборот						-
Наличност към 1-ви януари	4264	11352	10865	17975	14911	46319

Бюджетната дейност на сдружението се осъществява с три основни ограничения:

- Юридическите лица с нестопанска цел не могат да натрупват и да разпределят печалба;
- Сдружението задължително погасява в срок дължимите към държавните финансови институции данъци и такси;
- Разходите не могат да надвишават приходите.

Сдружение НТС по ТОК няма просрочени задължения към държавни институции и доставчици на стоки и услуги.

Материалната база на сдружението се състои от ползваните самостоятелни помещения – 406 и 407 на етаж от НДНТ на ФНТС, на улица Г. С. Раковски 108, 1000 София. В стая 406 се намира седалището на НТС по ТОК, а в стая 407 е издателството. През отчетния период и двете помещения са хигиенизирани, подновени и мебелирани. До края на 2026 година ще приключи разпределението и подредбата на архивите на управителния съвет и на издателството. Сдружението разполага с необходимата организационна техника – компютри, принтери и други. Предстои купуването на мултимедийно

оборудване за осъществяване на видео конференции и уебинари.

Анализ и дискусия

Дейността на сдружение НТС по ТОК е съчетание от:

- Обмен на технологични знания;
- Издателска дейност;
- Организационна сплотеност;
- Финансово и материално обезпечение.

Не може да се изведе приоритетна подредба на направленията. Всяко пренебрегване на някоя дейност води до нарушено равновесие между необходимост и обезпеченост. Иначе казано, без издателско разпространение на знания, сдружението не е в състояние да отговори на своите присъщи задачи по устав. Но, без обезпечение и организация, всяко начинание остава пожелателно.

Такава разнопосочна дейност изисква обективна оценка чрез обобщени показатели.

Основните количествени показатели на нашата дейност през отчетния период са:

1. Редовно отчетени индивидуални

членове;

2. Брой участници в Националната текстилна конференция;

3. Брой разширени резюмета в сборника от Националната текстилна конференция;

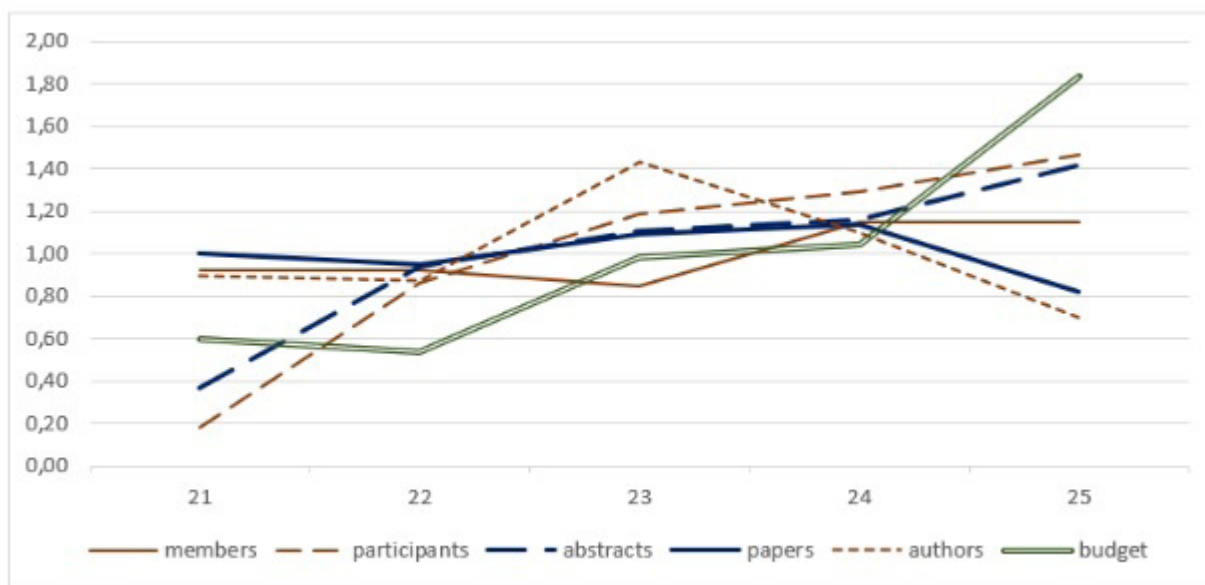
4. Брой статии в списание Текстил и облекло;

5. Брой автори в списание Текстил и облекло;

6. Финансови приходи.

Количествени показатели	Годишни обобщения				
	2021	2022	2023	2024	2025
Индивидуални членове	24	24	22	30	30
Участници в НТК	10	47	65	70	80
Разширени резюмета от НТК	13	33	39	41	50
Статии в Текстил и облекло	22	21	24	25	18
Автори в текстил и облекло	32	31	51	39	25
Общо приходи, евро	24821	22231	40125	42663	75676

Относителното изменение на наблюдаваните показатели е онагледено с графиките от фигура 1.

В обща план основните показатели показват приблизително еднородно развитие.

От гледна точка на личното участие три показателя представят привлекателността на нашите дейности спрямо възможните участници: членове на сдружението, участници в конференцията и автори на статии.

Членството и участието в конференциите показват устойчиво нарастване, докато броят на авторите на статии намалява.

От една страна, съавторството в статиите намалява за сметка на самостоятелната разработка на автентични материали. Това явление съвпада и с различните тенденции в броя на разширените резюмета и броя на публикуваните статии.

Резюметата нарастват заедно с броя на участниците в конференциите. Смисълът на тези авторски материали е първоначално представяне на разработката, докладвана в научните сесии на конференциите. Разширеното резюме е обем до една страница (A4), с представителна фигура, ключови думи, съществени препратки, и на английски език.

И разширените резюмета, както и статиите са публикувани при еднакви условия: серийни номера на теченията, депозиране в научните бази данни и присъждане на уникален doi индекс.

По същество, докладите на конференцията и техните разширени резюмета не се последват от представяне в издателството на пълния текст на разработките и тяхното окончателно публикуване в списание Текстил и облекло като авторски статии.

Обяснение за това несъответствие може да се търси в недостатъчния интерес от страна на основните автори – университетските преподаватели за публикуване в списание без индексация в световните бази данни: Scopus, Web of Science и други.

Това е сериозен въпрос, който изисква широко обсъждане и задълбочен анализ.

Основната задача пред сдружението за отчетния период беше финансирането. В предишния мандат, до 2021 година, сдружението разчиташе на редовното съфинансиране от страна на ФНТС и спорадични подкрепи от промишлени предприятия, основно за конференцията.

Редовно отчетените членове на сдружението, както и индивидуалните членски вноски показват сходно постоянство. Това е показател за наличието на активна общност с постоянен интерес и участие в дейностите на НТС по ТОК. Легитимната членска маса може да участва в дейностите, но всяко действие изисква съответния финансов капацитет.

С цел увеличаване на самостоятелността на сдружението, като основно направление се наложи участието в проекти по програми, за които НТС по ТОК е допустим кандидат.

Резултатът, след многократни неуспешни опити, е участието на сдружението в национални програми и съществено повишение на разполагаемия бюджет за присъщите дейности.

Предстоящото обсъждане е в равновесието между повишената оперативна самостоятелност на сдружение НТС по ТОК и автентичната пълнота и разнообразие на списание Текстил и облекло.

Заклучение

През отчетния период се навършиха 100 години от създаването на дружествата на текстилните техники в България, чиито продължител е сдружение НТС по ТОК.

Следните обобщения и изводи могат да се направят:

1. Сдружението следва праволинейно развитие в присъщите по устав дейности на обмен и разпространение на технологични знания в областта на текстила, облеклото и модния дизайн.

2. Основното ядро на сдружението се състои от представителите на образователните институции: университетски преподаватели, учители по практика, докторанти, студенти и ученици.

3. Недостатъчно е включването на промишлени специалисти в дейностите на сдружението.

4. Сдружението поддържа редовен организационен и административен живот.

5. Участието на сдружението в национални програми е положителна перспектива за осигуряване на самостоятелна присъща дейност.

6. Препоръчителни са продължаващите усилия за индексирание на списание Текстил и облекло в световните бази от научни данни.

Сдружение НТС по ТОК изпълнява според разполагаемите ресурси своите задължения и запазва организационно място в българската текстилна общност.

Представеният отчет е за периода от 16.04.2021 до 26.03.2026 година.

References:

- [1] www.tok.fnts.bg
- [2] www.bgtextilepublisher.org
- [3] www.fnts.bg
- [4] <http://www.nationallibrary.bg> (COBISS.BG-ID – 74291208)
- [5] <https://iopscience.iop.org/journal/1757-899X>
- [6] <https://www.medra.org/>
- [7] <https://doi.org/10.53230/TGM.1310-912X>
- [8] <https://randii.nacid.bg/register/search/1987>
- [9] <https://www2.scopus.com/sourceid/85295>, SJR 2013 – 0.100, SNIP 2013 – 0.092
- [10] <http://resursi.blogspot.bg/p/scopus.html>, Tekstil i Obleklo, SJR – 0.1
- [11] <http://www.elibrary.ru>
- [12] <https://tu-dresden.de/>
- [13] <https://ukim.edu.mk/>
- [14] <https://www.sylvieboyer-tissage.com/>
- [15] <https://tf.ni.ac.rs/>
- [16] <https://www.itu.edu.tr/en>
- [17] <https://ts.hust.edu.vn/>
- [18] <https://enim.rnu.tn/fr>
- [19] <https://www.picanol.be/en>
- [20] <https://www.thefibersociety.org/home>
- [21] <https://ifkt.net/>
- [22] www.emiroglu.com
- [23] <https://www.lemprierewool.com/>
- [24] <https://pirintex.com/>
- [25] <https://www.iskraltd.com/>
- [26] <https://pgto-sliven.com/>
- [27] <https://nhgdd-sliven.net/>
- [28] <https://www.swu.bg/>
- [29] <https://uctm.edu/en/>
- [30] <https://nha.bg/en>
- [31] <https://www.nbu.bg/>

София, март 2026 година

EDITORIAL BOARD

Assoc. Prof. Ivelin Rahnev, PhD, Editor in Chief Assoc. Prof. Maria Spasova, PhD, IP – BAS, Sofia, technical editor

Prof. Snezhina Andonova, PhD, SWU – Blagoevgrad
Prof. Desislava Grabcheva, PhD, UCTM – Sofia
Prof. Radostina Angelova, DSc, TU – Sofia
Prof. Zlatina Kazlacheva, PhD, FTT – Yambol
Assoc. Prof. Radka Atanasova, PhD, TU – Sofia
Assoc. Prof. Darina Zheleva, PhD, UCTM – Sofia
Assoc. Prof. Iva Dobрева-Dragostinova, PhD, NBU – Sofia
Assoc. Prof. Stela Baltova, PhD, IBS – Botevgrad

Assoc. Prof. Tatyana Hristova-Popovska, PhD, SWU – Blagoevgrad
Assoc. Prof. Borislav Stoyanov, PhD, TU – Gabrovo
Assoc. Prof. Kapka Manasieva, PhD, VFU – Varna
Assist. Prof. Nezabravka Popova-Nedyalkova, PhD, NBU – Sofia
Assist. Prof. Nikolay Bozhilov, PhD, NAA – Sofia
Dr. Rositsa N. Krueger, Fair Trade – Bonn, Germany

FOREIGN SCIENTIFIC COMMITTEE

Prof. Jean-Yves Drean, DSc, UHA-ENSISA-LPMT, Mulhouse, France
Prof. Dr. Yordan Kyosev, DSc, TU-Dresden, Germany
Prof. Saber Ben Abdesslem, DSc, ENIM – Monastir, Tunisie
Prof. Hale Hale Karakaş, PhD, TU-Istanbul, Türkiye
Prof. Goran Demboski, PhD, U “Ss. Cyril and Methodius” – Skopje, N Macedonia
Prof. Dragan Dordevic, PhD, University of Niš, Serbia
Assoc. Prof. CHU Dieu Huong, PhD, HUST – Hanoi, Vietnam

INFORMATION FOR AUTHORS

RULES FOR DEPOSITING AND PUBLISHING ARTICLES

Submission of a manuscript should be addressed to the Editorial Office via e-mail (textilejournal.editor@fnts.bg), the paper should be written in Bulgarian from Bulgarian authors and in English (working language) for foreigners.

Copyright Transfer Agreement must be signed and returned to our Editorial Office by mail, fax or e-mail as soon as possible, after the preliminary acceptance of the manuscript. By signing this Agreement, the authors warrant that the entire work is original and unpublished, it is submitted only to this journal and all the text, data, Figures and Tables included in this work are original and unpublished and have not been previously published or submitted elsewhere in any form. Please note that the reviewing process begins as soon as we receive this document. In the case when the paper has already been presented at a conference, it can be published in our magazine only if it has not been published in generally available conference materials; in such case, it is necessary to give an appropriate statement placed in Editorial notes at the end of the article.

General style and layout

Volume of a manuscript submitted should not exceed 12 standard journal pages in single column (3600 characters per page), including tables and figures. Format is MS Office Word (normal layout). The editors reserve the right to shorten the article if necessary as well as to alter the title.

Title of a manuscript should not exceed 120 characters.

Full names and surnames of the authors, as well as **full names of the authors' affiliation** – faculty, department, university, institute, company, town and country should be clearly given. Corresponding author should be indicated, and their e-mail address provided.

Abstract of a manuscript should be in English and no longer than one page.

Key-words should be within 4-6 items.

For papers submitted in English (any other working language), the authors are requested to submit a copy with a title, abstract and key words in Bulgarian.

Figures and illustrations with a title and legend should be numbered consecutively (with Arabic numerals) and must be referred in the text. Figures should be integrated in the text with format **JPG at 300 dpi minimum**, and in editable form.

Tables with a title and optional legend should be numbered consecutively and must be referred in the text.

Acknowledgements may be included and should be placed after Conclusions and before References.

Footnotes should be avoided.

References (bibliography) should be cited consecutively in order of appearance in the text, using numbers in square brackets, according to the Vancouver system.

Acknowledgements may be included and should be placed after Conclusions and before References.

Footnotes should be avoided.

References (bibliography) should be cited consecutively in order of appearance in the text, using numbers in square brackets, according to the Vancouver system.

ТЕКСТИЛ СЪБЛЕКТИ

НСТ по текстил,
облекло и кожи

www.tok.fnts.bg

ISSUE 3/2026

Open access: CC BY-NC

CONTENTS

UDC

- 33 REVIEW OF THE ACTIVITY OF SEUTGL ASSOCIATION FOR THE PERIOD
FROM APRIL 2021 TO MARCH 2026
Ivelin Rahnev..... 75
<https://doi.org/10.53230/tgm.1310-912x.2026.0003.01>

SUBJECT AREA. The papers reflect developments and solutions in textile science and practice. They refer to one of the UDC topics:

- 33, Economics. Economic sciences.
- 377, Special Education. Vocational education. Vocational schools.
- 378, Higher Education. Higher Education Institutions.
- 677, Textile Industry. Technology of textile materials.
- 678, Industry of High Molecular Substances. Rubber industry. Plastic industry.
- 687, Tailoring (apparel) Industry.
- 745/749, Applied Art. Art Crafts. Interior. Design.
- 658.512.23, Artistic design (industrial design).

Address:

Bulgaria, 1000 Sofia, 108 G. S. Rakovski str., room 407, tel. +359 2 980 30 45
e-mail: textilejournal.editor@fnts.bg
www.bgtextilepublisher.org

Bank account:

SEU of Textile, Garment and Leathers
VAT identification number: BG 12111930
Account IBAN: BG43 UNCR 9660 1010 6722 00

ISSN 1310-912X (Print)

ISSN 2603-302X (Online)

COBISS.BG-ID – 74291208

<https://randii.nacid.bg/register/search/1987>

ADOBE InDesign 65244684

<https://doi.org/10.53230/tgm.1310-912X.2026.0003>

